

A la Mare de Déu de Montserrat.

Salve Regina.

1

Les punxes gegantines ja nostres peus trepitjan.
del mon lluny... lluny ja restan les festes y esbalot
ja'l cor apren que minva ses fortes bategades
ja'ls ulls t'espany dominan... i ja som a dalt de tot!

i ja hi som!... aquelles cançones que entona l'ancellada
mes dolces y mes noves q'les s'ouïen en toth mes;
l'aroma encisadora que aquelles flors boscanes
exhalan quant les gronxa del ventífol lo pres;

y'ls xisoles que ressonan encare d' aquella aguila
que aquí de sa gran glòria veié entelat lo Tract;

y'ls sons que cada casquida ne trau dels; ays! que seya
ab veu somcadora l'~~casquida~~ init gavata;

y'ls pichs que al menys retrunyen un centenar de volta
qu'antverta ses campanes la Patalana Seu;
y l'armonia dolca del vent de l'orga Santa
que d'escolans y moysos al cel se'n du la ven;

y aquella Verge Santa del Paradís virguda;
y aquelles fendors blòquimes que llenca'l cor nafat;
tot parla dret al'ânsa que al cel puya encisada.
tot canta... tot pregonra que som a Montserrat.

Veniu, que vull contareu una bonica història
ab que m'endormiscaba la mare en la brocol:
l'inspiració donume; oh Verge Sovirana!
que cantando no fora sense sella 'l rassinyal.

;Perdo,' Verge Maria, si avans d'esta vegada
de ma dolenta harpa por vos no brolla un cant,

si en son peregrinatge, devall vostra ombra dolça;
sols avant li manca força tant lo caminant.

La culpa no es del naixer que may a port arriba,
si una ona enfurismada li arrebassa l'timí...
; Serà tota la culpa del home que no prega
si els crits del mon li llevan dels llavis l'oració?

Jo vull que quede escrita aquella santa història
per quant de la mort hove la meva nau l'escull;
aquestes roches planes vallau, Mare, esqueixarles
si hi ha algun mot que hos sembla que l'ha dictat
l'engull.

Veniu tots a escoltarla als peus d'aquesta Verge,
sots son mandell de mare ens diu l'precediment
; Tot sia per Sa glòria, tot sia per Maria!...
L'història que vos deya, ciula, es la següent.

II

Diu que mes amunt dels miralls
hi han bastit un bell Palau
ple de tanta maravella
que no hi ha mes que mirar.
Ni'l sosté cap fonsament
ni l'aguanta cap puntal
es que l mestre que l'ha fet
se una traça com no ni hi ha.
Tot son joyes y riqueses
parets lluïentes com miralls
los sostres y les solades
son costissers de brillants.

; Ay Palau d'aytal bellesa
qui'n pogués tenir les daus
y després esser coloma
pera poder-hi enfilant!

No tenim pas si mi compta
les belleses del Palau;
el Rey està voltat d'àngels,
d'àngels que no'l deixan may;
qualsevol es d'aytal bellesa
que'l sol no es re' a llur costat,
mas tots ells apropi del Rey
semblan llumets de Sant Joan.
Los angel tot lo sart cliva
lo pressan ab sons y canuts...
per qualserot part que es mire
semeja un Palau encisat.

; auf Palau d'aytal bellesa
qui'n pogues tenir les claus,
y despotes esser colomar
pera fodereshi enfiar!

"Claws de ferro ni altre cosa
"no son bones per quels panyos,
"sols serveixen tres florides ~~de~~
"del Paradi's celestial
"que tothom les porta al cor
"perque Deu les hi sembra;
"son tres flors que s'anomenan
"Fe, Esperança y Caritat;
"qui les tingula ben regades,
"en est Palau entrard;
"qui les serve ben playoses,
"may mes patrici cap mal."

; auf Palau d'aytal bellesa
ja n'entenim totes les claus
qui'n pogues esser coloma
pera fodereshi enfiar!

Olló un dia ho digne'l Rey
si home desd'allí dalt
y com si tinguis migraña
y y'l cor de boundat pressant

y plantant al qui patia
volgole al home per company.
"Per montar fins a mon regne
"esser coloma no't cal
"fugir ab ales de coloma
"no hi arribarias mai.
"Vetiquí aquesta muntanya
"que arriba fins al portat"
i ay Palau d'aytal bellesa
Ja' n'semire totes les claus.
Ja' no es mesté esser coloma
pera poderhi enfilar!

Passaren segles y segles,
lo cor del home's porca,
les tres claus que l'el obrian
ja s'anavan rovellant,
les tres flors del cor dels homes
~~perdutament~~
ja s'havian mistiat.
i ay qui es ventista la estrella
malaestiu i n'imatge huma
que t'veus pel goix d'un minut
tot lo d'una eternitat!
i Perque a' deu vols tirar pedres
si t' tornan a caure al cap?

"I'est Palau d'aytal bellesa
Ja que n'has llensat les claus
per mai mes vindrais l'escalada
pera poderhi enfilar."

I Deu que es ho també es just,
y una nit de trons y tempesta,
del cel obriu les portes,
n'ien angles a grapat.
Tot seguit de la muntanya
n'eborrai tot camírat
y tota la nit s'afanyar

y serra que sonaras
y fins que del mont ne deixares
ben serrats tots los capsals
y d'això ve que se'n digua
Montanya de Mont-Serrat.

D'un Palau d'aytal bellesa
l'home ingrati tensa les dents,
Deu li ha mitj partit l'escala
perque no hi pugna pujar.

III.

Mes, i ay!, durant quicra tant fren mataventura
i lo pecador que plora. Ben meu, no hauria comol?,
i Ningui ni hauria que passia volta ira desvanecir
com que l'espessa boira al assecar el sol?

Oh, si, virgüé la verge. - Muixia a la resprada
de Mouserrat n'existia cantidat angelical,
de tots indrets hi pujar la gent a veure qui era
i hi trobar una matxa playosa, celestial.

I com desde la platja se veu en llunyanesa
del horitzó la rabiola arran del sol y mar; I
així aquella matxa de Mouserrat Senyora
de tot arreu s'obria al terra y cel trear.

D'en ca d'aqueell sant dia socio proba qui'n cosa
patrona y advocada te'l poble català
y des la planta nua fins l'argentada espuela
del temple de Maria hepifissi lo blindar.

I com en l'infantesa la mare aminyosa
al tendre nin dixera desde'l brecol al fit;
dels catalans la mare al canic en la fossana
d'un de sos fills dos ossos, al tel s'en du l'espirit.

aguantades dues estretes hores
de negocie, una en cada dia
començava l'autor explicant una aguda
història, fáblica dels francesins.
que havien complotat agredir
el poble català, i no havien oblidat
per l'interiorica dels catalans.

Aquí's revista l'ànima, ^{per} no pot arribar-hi
del mon que abaisse roncina lo bap en matzinat,
com mormolanta Uofa los peus de la muntanya
y may pot empilarshi, l'ayqua del Llobregat.

Si totes les riudades dels flors de les muntanyes,
per mes que enrell sembla, xfolga'l mar immens;
Glen vostre cor, Senyora, que es mes immens encara
l'othom espay hi troba; per mi no n'hi haurà gens?

Deixau, Mareta meva, assedollar mon ànim
ab eixa lllet suavissima que aquí ne brota arreu,
jo vull que mon miu sien aquells gegants de pedra
que sembla que s'acotan per salutjar a Déu.

Y en mitj de les veus sonores d'aveccelles y de moy
encar que no se sente la meva pa de cantar,
però se que hos plau, Regina, per mes que l'afegue
la feble llum que hos alça la llançia del altar.

Vullau, Verge Maria, Santa esperanca nostra,
que'l cor que ore vos canta vos sia tot fidel,
y cuan nos ells s'aduguem, vullau d'una braçada
portar l'ànima mia de Montserrat al Cel.

Juny de 1870.